

UREĐIVANJE ZARADA ZAPOSLENIH OPŠTIM AKTOM POSLODAVCA

Opštim kolektivnim ugovorom uređuju se osnovna načela za određivanje zarada zaposlenih, dodaci na zaradu, naknade zarade, ostala primanja i druga prava, obaveze i odgovornosti iz rada i radnih odnosa u skladu sa zakonom. Posebnim kolektivnim ugovorom utvrđuju se cena rada za najjednostavniji rad i cene rada za tipična radna mesta, osnovni elementi za određivanje zarade zaposlenih i uređuju druga prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa, u skladu sa zakonom. Zarade zaposlenih ne mogu se uređivati opštim aktom poslodavca, ako je u preduzeću organizovan sindikat.

Iz obrazloženja: Prema članu 63. stav 1. Zakona o radnim odnosima ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 55/96), zaposleni ima pravo na odgovarajuću zaradu koja se utvrđuje u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom. U stavu 3. istog člana propisano je da zarada, u smislu stava 1. ovog člana, jeste zarada koju zaposleni ostvari na osnovu cene rada radnog mesta na kome je zaposleni raspoređen, radnog učinka i vremena provedenog na radu, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom. Odredbom člana 121. stav 4. istog zakona propisano je da se pojedinačnim kolektivnim ugovorom utvrđuje cena rada za najjednostavniji rad i cena rada radnih mesta, elementi za određivanje zarade zaposlenih i uređuju se druga prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa, u skladu sa zakonom. Članom 122. Zakona o radnim odnosima propisano je da kod poslodavca kod kog nije organizovan sindikat, prava i odnosi koje se po ovom zakonu uređuju pojedinačnim kolektivnim ugovorom, uređuju se opštim aktom poslodavca. Prema navedenim zakonskim odredbama, zarade radnika uređuju se opštim aktom poslodavca samo ukoliko u preduzeću nije organizovan sindikat. S obzirom na to da je kod donosioca osporenog pravilnika organizovan sindikat, zarade radnika ne mogu se uređivati opštim aktom poslodavca, pa je Ustavni sud ocenio da osporeni pravilnik nije u skladu sa zakonom.

(Odluka Ustavnog suda Republike Srbije, U- br. 155/98 od 13.1.2000.)